

Kwartierblad van Willem Hoevenaars, de suisse

door André Schoones.

In dit nummer van Het Griensvenneke wordt gestart met een nieuwe reeks: “kwartierblad van ...”. Hierin wordt van een dorpsgenoot, al dan niet overleden, een genealogisch overzicht van zijn afstamming gegeven. In een kwartierblad worden zowel van vaders- als van moederszijde de voorouders weergegeven. Naast deze gegevens, zal in het artikel in het kort een aantal wetenswaardigheden over de kwartierdrager worden vermeld. Dit is in genealogische termen de persoon van wie men uitgaat bij het opstellen van een kwartierstaat. In deze eerste bijdrage staat Willem Hoevenaars centraal.

Suisse

Willem Hoevenaars was in de Dungense parochiekerk in de tweede helft van de vorige eeuw een vertrouwd beeld. Als zesendertigjarige volgde hij Jan Minkels op, die van 1927 tot 1946 als suisse in de parochiekerk van Sint Jacobus de Meerdere in functie was. Zoals de Zwitserse garde de erewacht is voor de paus, zo was de suisse een ordebewaarder in de kerk in de tijd dat iedereen nog, graag of niet, elke zondag naar de kerk ging.

De wat grotere jeugd die zich vaak achter in de kerk ophield, maar ook schoolkinderen konden de kerk soms flink op stelten zetten. Daarom werden er vanaf 1925 in sommige kerken indrukwekkende personen gevraagd om in een uniform, dat ook weer afgeleid was van het tenue van de Zwitserse garde, de orde te handhaven. Vandaar de naam suisse – Zwitser.

De suisse liep bij het begin en aan het einde van misvieringen voorop. Verder wees hij tijdens drukke zondagse missen mensen hun plaats. Natuurlijk was hij ook van de partij bij processies en andere kerkelijke plechtigheden.

Op gewone zondagen droeg de suisse een

lakens pak met sjerp en stok, op feestdagen kwam daar een steek bij en de stok werd dan vervangen door een hellebaard.

Willem Hoevenaars omstreeks 1947. Hij kreeg na bewezen geschiktheid voor de taak van suisse een pak aangemeten. Op deze foto draagt hij steek, sjerp en stok. Hij was in functie van 1947 tot 1995. (fotocollectie heemkundevereniging “Op die Dunghen”)

Biografie

Willem Hoevenaars werd op 28 december 1911 in een klein boerderijtje aan de Woudseweg 20 in Den Dungen geboren. Hij was het zesde kind van Dungenaar Jan Hoevenaars en de Gestelse Johanna Schellekens, die in 1900 in Den Dungen waren getrouwd. In het gezin Hoevenaars-Schellekens zouden tien kinderen het levenslicht zien.

Het gezin Hoevenaars-Schellekens, wonende Woudseweg 20. Achteraan van links naar rechts: Willem, Jan, Driek, Jaan, Piet en Christ. Vooraan: Mies, vader Jan, Marie, moeder Johanna en Anneke. Het tiende kind van het gezin heette Frans; het werd slechts 8 maanden oud. (fotocollectie heemkundevereniging "Op die Dunghen")

De boerderij Woudseweg 20, geschilderd door de Bossche schilderes Suze Slager - Velsen (1883 - 1964). In deze boerderij groeide Willem Hoevenaars op.

Willem bezorgde als kolensjower, eerst met de bakfiets en later met de vrachtauto, kolen bij klanten van kolenboer Cooijmans uit de Litsersstraat.

Met de bakfiets bezorgde Willem Hoevenaars zakken steenkolen voor de firma Cooijmans. De foto is gemaakt in de Litsersstraat, tegenover nummer 8. (fotocollectie heemkundevereniging "Op die Dunghen")

Vanaf 1954 was Willem vrachtwagenchauffeur bij de firma Koudijs in Den Bosch. Nadat dat werk hem te zwaar was geworden, werkte hij tot zijn pensionering als huismeester in verzorgingshuis De Donk. Op 7 juli 1938 trouwde hij met de Dungense Anna van Bers, die als kinderjuf werkte bij de familie van Beckhoven in Sint-Michielsgestel. Zij kregen drie kinderen.

Toen Willem op 1 april 1987 zijn veertigjarig jubileum als suisse vierde, kreeg hij een schilderij van zichzelf in vol ornaat met sjerp, steek en hellebaard aangeboden. Een bijzondere ontmoeting was in 1988 bij zijn gouden bruiloft, toen hij van zijn enige collega-suisse in Nederland, de heer Gilissen uit Maastricht, felicitaties ontving. Bij die gelegenheid kreeg hij ook de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice. Behalve suisse, was Willem Hoevenaars in

de Dungense parochie manusje van alles. Hij assisteerde de toenmalige kosteres Annie van de Oetelaar bij het zwaardere en meer technische werk.

Zijn vrouw Anna overleed op 19 maart 1989. Na Willems dood, op 21 juni 1995, werd er geen nieuwe suisse meer aangezocht.

Bronnen

- Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) in Den Bosch: akten van geboorte, huwelijken en overlijden uit de Burgelijke Stand na 1811.
- BHIC Den Bosch: geboorten, huwelijken en overlijdens vóór 1811 uit doop-, trouw- en begraafboeken.
- BHIC Den Bosch: Bevolkingsregisters (data van geboorten, huwelijken en overlijdens tot 1942).
- Krantenknipsels uit de verzameling van heemkundevereniging "Op die Dunghen" (Brabants Dagblad van 26-1-1980, 2-4-1987, 8-7-1988, 1-6-1991 en 23-7-1993).

kwartierblad Willen Hoevenaars

16 Nicolaas Hoevenaars 05-04-1754- 21-07-1799 x 29-06-1784 Gemert	18 Johannes Maurikx 09-09-1750- 05-11-1815 x 05-01-1783 Den Dungen	20 Antonius van der Steen 02-02-1745- 23-02-1821 x 12-06-1774 Den Dungen	22 Johannes van der Wielen 11-04-1781- na 1832 x 28-6-1807 Berlicum	24 Joannes Schellekens 21-09-1766- voor 1818 x 24-11-1799 Schijndel	26 Martinus Mindero 1780- 01-06-1834 x 04-05-1809 Den Dungen	28 Laurentius Venroij 06-01-1756- 31-12-1818 x ca 1790	30 Guilelmus van de Meerendonk 30-10-1773- 04-07-1815 x 19-01-1800 St.M. Gestel
17 Wilhelmina van der Ven ong. 1755	19 Joanna van der Meijden 25-07-1763- 09-01-1838	21 Hendrina van Osch 03-09-1743- 26-09-1798	23 Jennemie Timmers 25-01-1770- 11-01-1832	25 Johanna Spieringhs 04-03-1776- 02-06-1818	27 Gertrudis op het Hoog 20-09-1770- 13-05-1836	29 Petronella van den Heuvel 03-04-1760- 22-02-1842	31 Johanna van Schijndel 24-05-1779 08-09-1857
8 Johannes Hoevenaars 29-04-1796- 24-04-1843 x 17-09-1826 Den Dungen	10 Joannes van der Steen 25-12-1780- 10-02-1854 x 07-02-1836 Den Dungen	12 Johannes Schellekens 21-08-1806- 17-04-1881 x 14-02-1836 Den Dungen	14 Franciscus Venroij 22-12-1802- 03-06-1855 x 28-05-1844 Sint-Michielsgestel				
9 Wilhelma Maurikx 10-05-1801- 19-01-1861	11 Johanna M. van der Wielen 08-03-1811 26-02-1842	13 Catharina Mindero 21-05-1813 17-01-1844	15 Arnolda van de Meerendonk 04-07-1810 21-02-1859				
4 Adrianus Hoevenaars 13-03-1838 - 25-08-1907 x 11-05-1867 Den Dungen	6 Joannes Schellekens 15-03-1837 - 22-09-1884 x 02-06-1869 Den Dungen						
5 Henrica van der Steen 18-02-1837 - 18-06-1899	7 Petronella Venrooij 23-11-1845 - 30-10-1886						
2 Johannes Hoevenaars 29-01-1868 - 20-08-1944	3 Johanna Schellekens 17-12-1875 - 29-10-1932						
1 Wilhelmus Hoevenaars 28-12-1911 - 21-06-1995 echtgenoot van Anna van Bers 01-09-1906 - 19-03-1989							